

➤ داروهای خوراکی آهن زدا

دفراسیروکس

این دارو دو نوع می باشد :

۱. محلول در آب به اسامی اکسجید ونام ایرانی آن اسورال که می توان در آب یا آب پرتقال حل کرد و میل نمود. ظرف و قاشقی که مورد استفاده می شود نباید فلزی باشد. از ۲ سالگی شروع میشود و ۹۰٪ این دارو از طریق مدفوع دفع خواهد شد. قرصهای آن ۵۰۰-۲۵۰-۱۲۵ میلی گرم است.

عوارض اکسجید (اسورال)

در افراد مبتلا به کمبود لاکتاز بدلیل وجود لاکتوز در فرآورده احتمال تشدید مشکلات گوارشی می باشد.

اقدام مراقبتی اکسجید (اسورال)

هنگامی که سطح فریتین به کمتر از ۳۰۰ برسد توصیه به قطع یا کاهش آن است.

۲. غیرمحلول در آب به اسامی جیدنیو و نام ایرانی آن نانوجید می باشد. شامل قرصهای ۳۶۰-۱۸۰-۹۰ میلی گرمی است، که میزان آن ۱۴-۲۸ میلیگرم بازای هر کیلوگرم وزن در روز می باشد. دارو با معده خالی یا با غذای سبک میل شود.

عوارض جیدنیو (نانوجید)

- شایعترین عارضه گوارشی بصورت اسهال و استفراغ و تهوع و درد شکم می باشد.
- عوارض پوستی مثل کهیر و خارش پوست.
- عوارض کلیوی شامل افزایش کراتینین و پروتئین ادرار و عدم تعادل الکترولیت‌های بدن است.
- تاثیر بر مغز استخوان بصورت کاهش گلبول سفید و پلاکت می باشد.

اقدامات مراقبتی جیدنیو (نانوجید)

- در صورتیکه میزان فریتین به زیر ۳۰۰ برسد باید دارو را قطع کرد.
- درضمن مصرف آن در زنان باردار و شیرده ممنوع است.
- چک سالیانه بینایی سنجی و شنوایی سنجی و انجام آزمایشهای دوره ای خون و آزمایش ادرار هر ۳-۶ ماه انجام شود.

دفریپرون (L1)

این دارو از ۶ سالگی شروع میشود به میزان ۷۵-۱۰۰ میلی گرم بازای هر کیلوگرم وزن بدن و بصورت خوراکی روزی ۳-۴ بار در روز بهمراه غذا مصرف می شود و عمدتاً از طریق ادرار دفع میشود.

عوارض: بیشترین عوارض ؛ کاهش گلبولهای سفیدخون که نقش دفاعی بدن در مقابل عفونتها را دارد و با

مشاهده تب، گلودرد و یا هر عارضه دیگری که نشانه عفونت باشد را به پزشک اطلاع داد و ضمناً هر ۲-۳ هفته

یکبار نیز شمارش گلبولهای سفید خون از طریق انجام آزمایش خون پیگیری کرد. سایر عوارض شامل : حالت تهوع ، استفراغ ، سرگیجه و

درد پایین شکم است که با خوردن آنتی اسید و ضدتهوع این عوارض کاهش می یابد. عارضه دیگر کاهش عنصر روی بخصوص در افراد دیابتی

داروهای آهن زدا

شماره سند: ب-۱-۱۰-۵۸

است که منجر به ریزش مو می باشد. همچنین افزایش آزمایشهای کبدی در بیماران مبتلا به هیپاتیت C بصورت گذرا می باشد و باید هر ۳-۶ ماه میزان آنها با آزمایش خون چک شود.

• داروی تزریقی آهن زدا

دفروکسامین

با نام تجاری دسفوناک و دسفرال است که بصورت آهسته از طریق زیرجلدی در عرض ۱۲-۸ ساعت تزریق می شود. این دارو به شکل ویالهای ۵۰۰ میلی گرمی و بصورت پودر است. از سن ۳ سالگی به بعد قابل مصرف است. محل دفع آهن از طریق ادرار است.

میزان مصرف آن ۲۰-۵۰ میلی گرم بازای هر کیلوگرم وزن بدن برای ۵ روز در هفته می باشد.

عوارض دفروکسامین

- شایعترین عارضه مشکلات پوستی بصورت قرمزی، تورم، زخم، خارش و درد و سفتی محل تزریق
- کاهش شنوایی و وزوز گوش
- تاخیر رشد استخوانی
- عوارض کاهش بینایی بصورت آب مروارید شب کوری و تاری دید

نحوه مصرف

حتما قبل از تزریق دستها شسته شود و برای ضدعفونی محل تزریق از پنبه الکل استفاده شود و هر ویال با یک آب مقطر ۵ سی سی حل شود و با حالت چرخشی بین دو دست حل شود. برای کاهش عوارض پوستی ویال حتما باید با مقدار کافی آب مقطر یعنی ۵ سی سی حل شود. محل تزریق (بازو یا ران) باید تغییر داده شود. پماد لیدوکائین هم نیم ساعت قبل از تزریق استفاده شود.

اقدام مراقبتی

در صورت بروز علائمی چون تب، اسهال، درد شکم سریعا دارو قطع شود و به پزشک مراجعه شود.

توصیه: به صفحه قبل در قسمت توصیه داروهای آهن زدای خوراکی مراجعه شود

منبع: کتاب جامع تالاسمی دکتر آرزینا آذرکیوان - دکتر حسن ابوالقاسمی

تهیه کننده: کیتا قنبرنژادیان فرد کارشناس پرستاری

تأیید کننده: دکتر اصغر بذرافشان فوق تخصص خون اطفال

واحد آموزش ارتقاء سلامت

تابستان ۱۴۰۰